

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΜΑΪΟΥ 2016
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A1. α. Σχολικό βιβλίο σελ. 77: «Μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου του 1862 προέκυψαν νέα πολιτικά κόμματα. Ένα απ' αυτά, με μικρότερη απήχηση, ήταν οι Εκλεκτικοί, μια ετερόκλητη παράταξη ... κυβερνήσεις.»

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 86 – 88: «Στις 15 Αυγούστου... τις επιδιώξεις του».

γ. Σχολικό βιβλίο σελ. 152: «Με βάση το άρθρο 11... ανταλλαξιμων»

A2. α. → 2

β. → 6

γ. → 1

δ. → 5

ε. → 4

B1. α. Σχολικό βιβλίο σελίδες 82 «Στη δεκαετία του 1880... Κάθε κοινωνικής ομάδας» και σελίδες 84 «Η οργάνωση των κομμάτων... περιφέρειας»

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 82 «Για την επιλογή... εξυπηρετήσεις.» και σελ. 84: «Οι υπονήφιοι βουλευτές... στρώματα».

B2. α. Σχολικό βιβλίο σελ. 154 «Μολοντί... εργατικού προλεταριάτου.»

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 154: «Εξάλλου... παραμεθόριες περιοχές»

Γ1. α. Σχολικό βιβλίο σελ. 216: «Δύο μεγάλα εξωτερικά γεγονότα... επίσημο ψήφισμα (24 Σεπτεμβρίου 1908)»

Από τις πηγές θα αξιοποιηθούν:

- Τα μεσάνυχτα 22 – 9 – 1908 με χειρόγραφη προκήρυξη ο Ελ. Βενιζέλος καλεί τους Κρήτες να κηρύξουν την Ένωση αμέσως αύριο στα Χανιά άοπλοι, με αφορμή την ανακήρυξη της Βουλγαρίας σε βασίλειον και να συγκεντρωθούν άοπλοι, όσο το δυνατός περισσότεροι, στα Χανιά στις 2 μ.μ.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

- Με το διάγγελμα της Κυβέρνησης της Κρήτης υπογραμμίζεται το Ιερόν καθήκον να λυθεί ο δεσμός που εμποδίζει την ανεξαρτησία και την ένωση της Κρήτης με την Μητέρα Ελλάδα.
- Η ανακήρυξη της Βουλγαρίας σε ανεξάρτητο Βασίλειο και η προσάρτηση της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης από την Αυστροουγγαρία αίρουν τα εμπόδια των προστάτιδων Δυνάμεων για την Ένωση.
- Υπογραμμίζεται το χρέος να τηρηθεί από την πλευρά των Κρητών να τηρηθεί από την πλευρά των Κρητών η δημόσια τάξη και να περιφρουρήσουν τα συμφέροντα των συμπατριωτών τους Μουσουλμάνων.
- Τέλος, κλείνει με την πεποίθηση πως ο Κρητικός λαός θα ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

- Το Ενωτικό ψήφισμα της κυβερνήσεώς της Κρήτης στα Χανιά στις 24 Σεπτεμβρίου 1908 κηρύσσει επίσημα την ανεξαρτησία της Κρήτης και την ένωση της με την Ελλάδα ώστε να αποτελέσει αδιαίρετο και αδιάσπαστο Συνταγματικό Βασίλειο.
- Επίσης, εντέλλεται στις Αρχές της Κρήτης και την ένωση της με την Ελλάδα ώστε να αποτελέσει αδιαίρετο και αδιάσπαστο Συνταγματικό Βασίλειο.

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 218: «Παρά τις έντονες... ιστό της»

ΚΕΙΜΕΝΟ Δ

Οι Προστάτιδες Δυνάμεις απέναντι στην επαναστατική πρωτοβουλία των Κρητών δεν είναι απολύτως αρνητικές. Μετά από ολιγοήμερες διαβουλεύσεις τονίζουν την πρόθεσή τους να συζητήσουν το ζήτημα με την Τουρκία, με αναγκαία, ωστόσο, προϋπόθεση την διατήρηση και προστασία του μουσουλμανικού πληθυσμού στο νησί.

Η παράταση των διαπραγματεύσεων υποδηλώνει την αρχική επιφυλακτικότητα και την υπαναχώρηση στη συνέχεια των Δυνάμεων.

Τέλος, δεν αναστέλλεται η εφαρμογή της απόφασης τους να αποσύρουν τα υπόλοιπα στρατεύματά τους από το νησί, όπως και πράγματι στις 30 Ιουνίου συνοδεύοντας την επαναβεβαίωση της 24^{ης} Ιουλίου 1909 ως ημέρα αποχώρησης των τελευταίων αγχημάτων τους, εξαγγέλλοντας όμως την σταθερή τους πρόθεση να προστατεύσουν την μουσουλμανική μειονότητα, αν παραστεί ανάγκη, διαφυλάττοντας την έννομη τάξη και τα επικυριαρχικά δικαιώματα του σουλτάνου.

Αντίδραση Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

- Οι Νεότουρκοι εθνικιστές μετά την αναγκαστική υποχώρηση απέναντι στην Αυστροουγγαρική αναζητούν την ματαίωση της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα το έρεισμα μιας πρώτης διπλωματικής επιτυχίας.
- Μετά την ουδέτερη στάση των Δυνάμεων την πλήρη διευκρίνιση των ευρωπαϊκών προσθέσεων.

Δ1. α. Σχολικό σελ. 20 «Ακολούθησαν... αναδείχθηκαν νέα» και
σελ. 43 «Το αποφασιστικό βήμα... κρατικού ενδιαφέροντος»

Από τις πηγές αξιοποιούνται τα κάτωθι στοιχεία:

Από το παράθεμα Α':

- Η Ύδρα έχει χάσει το 78% του εμπορικού της ναυτικού και στο τέλος του αγώνα διαθέτει 100 πλοία συνολικής χωρητικότητας 10.240 τόνων. Σύμφωνα με τον πίνακα (ΚΕΙΜΕΝΟ Β) διαθέτει το 1840 24 ποντοπόρα φορτηγά, ιστιοφόρα έναντι του 1870 καταλαμβάνοντας την 4^η θέση στα ελληνικά ναυτικά κέντρα.
- Το Γαλαξίδι αναδεικνύεται σε κύριο ναυτικό κέντρο της Δυτικής Ελλάδας πραγματοποιεί μια εντυπωσιακή οικονομική άνθιση πενταπλασιάζοντας τον στόλο του μέσα σε μια 30ετία 1840 – 1870. Το 1840 διαθέτει 64 ποντοπόρα φορτηγά ιστιοφόρα ενώ το 1870, χρονιά κορύφωσης, διαθέτει 319 σύμφωνα με τον πίνακα ενώ 320 σύμφωνα με το παράθεμα, προκαλώντας την αδιαμφισβήτητη κυριαρχία του Αιγαίου τη Σύρο. Καταλαμβάνει την δεύτερη θέση στη σειρά των Ελληνικών ναυτικών κέντρων. Τέλος αποτελεί κύριο ναυπηγικό κέντρο της δυτικής Ελλάδας στηρίζοντας την ευημερία στην παραγωγή και εκμετάλλευση των ιστιοφόρων.
- Οι Σπέτσες έχουν χάσει το 50% του εμπορικού της ναυτικού και στο τέλος του αγώνα διαθέτει 50 πλοία συνολικής χωρητικότητας 10.3234 τόνων όλα από 30 τόνους και πάνω. Το 1840 διαθέτει 26 ποντοπόρα φορτηγά ιστιοφόρα και το 1870 211 καταλαμβάνοντας την 3^η θέση στον πίνακα με τα ελληνικά ναυτικά κέντρα.

- Η Σύρος μετά την επανάσταση καθίσταται κύριο εμπορικό κέντρο με τα πιο δραστήρια ναυπηγεία. Από το 1827 μέχρι το 1834 ναυπηγούνται πάνω από 260 πλοία. Το 1840 διαθέτει 90 ποντοπόρα φορητά ιστιοφόρα, ενώ το 1870 700 και αποτελεί το πρώτο ναυτιλιακό κέντρο και αδιαμφισβήτητη κυρίαρχο του Αιγαίου.
- Ο Πειραιάς μετά την επανάσταση αναδεικνύεται σε κύριο εμπορικό κέντρο. με βάση τον πίνακα (ΚΕΙΜΕΝΟ Β) επιβεβαιώνεται η ανάπτυξη του καθώς το 1840 διαθέτει 1 ποντοπόρο φορητό ιστιοφόρο, ενώ το 1870 49 διατηρώντας, ωστόσο, την τελευταία θέση σε σχέση με τα ισχυρά ναυτικά ελληνικά κέντρα της περιόδου αυτής.

β. Σχολικό βιβλίο σελ 25 «Σύμφωνα ...ιδιοκτησίας» και σελ. 44-45 «Η αναδιανομή ... (Ισπανία, Βουλγαρία κλπ.)»

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

- Το διαμετακομιστικό εμπόριο αποτέλεσε την πρώτη οικονομική δραστηριότητα στη Σύρο σε όλη την περίοδο ακμής. Οι εισαγωγές υπερτερούν σημαντικά των εξαγωγών συμβάλλοντας στην ενίσχυση του εμπορίου της πόλης.
- Η Σύρος αποτελεί την αγορά διοχέτευσης δυτικών και ανατολικών προϊόντων προς Ανατολή και Δύση και τόπο εισόδου εξωτερικών αγαθών προς την Ελληνική ενδοχώρα.
- Το εμπόρευμα έρχεται στη Σύρο για να κατατεθεί στην αποθήκη διαμετακόμισης (transit).
- Το ναυπηγείο Σύρου αποτέλεσε έναν από τους ζωτικότερους τομείς της τοπικής οικονομίας λόγω:
 - ✓ της παρουσίας ψαριανών και χίων ναυπηγών
 - ✓ του πολυάριθμου εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού πάνω από 1000 άτομα. Συγκριτικά με το 1850 που ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ήταν 7650 άτομα ο αριθμός των απασχολούμενων στο ναυπηγείο υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα των ναυπηγικών εργασιών στη Σύρο.

Επιμέλεια απαντήσεων:

Μπέκου Νατάσα

Σκυριανού Μαίρη

Φιλόλογοι

Φροντιστήριο Μ.Ε «ΕΠΙΛΟΓΗ» - Καλαμάτα

<http://www.epil.gr>